



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 422/2012-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. novembra 2012 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza o sťažnosti J. O., B., zastúpenej advokátkou JUDr. K. U., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 53/2000, za účasti Okresného súdu Banská Bystrica, takto

### **r o z h o d o l :**

1. Základné právo J. O. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom

Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 53/2000 p o r u š e n é b o l i .

2. J. O. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré jej je Okresný súd Banská Bystrica p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Banská Bystrica je p o v i n n ý uhradiť J. O. trovy konania v sume 269,58 € (slovom dvestošesťdesiatdeväť eur a päťdesiatosem centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. K. U., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. mája 2012 doručená sťažnosť J. O., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. K. U., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 53/2000.

Zo sťažnosti vyplýva, že predmetom namietaného konania vedeného pod sp. zn. 13 C 53/2000 bolo pôvodne rozhodovanie o žalobe, ktorou sa žalobcovia domáhali uloženia povinnosti uzavrieť zmluvu o prevode vlastníctva bytov proti žalovanej obchodnej spoločnosti J., spol. s r. o., B. (ďalej len „žalovaná“). V priebehu konania došlo k zmene žaloby, v zmysle ktorej sa žalobcovia domáhajú proti žalovanej nahradenia prejavu jej vôle na uzatvorenie zmlúv o prevode vlastníctva bytov na navrhovateľov. Sťažovateľka v

sťažnosti uvádza, že k pôvodnej žalobe podanej okresnému súdu 17. mája 2000 pristúpila 30. mája 2001; v konaní je vedená ako žalobkyňa v 13. rade.

Sťažovateľka v ďalšej časti sťažnosti opisuje doterajší priebeh namietaného konania v období od jej pristúpenia do konania; v tomto období boli podľa nej vo veci vykonané nasledujúce úkony:

*„Dňa 30. 05. 2001 pristúpila sťažovateľka ako navrhovateľka k žalobe podanej Okresnému súdu v Banskej Bystrici dňa 17. 03. 2000 o uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu o prevode vlastníctva bytov proti žalovanému J. spol. s r. o..., neskôr zmenenú na nahradenie prejavu vôle žalovaného na uzatvorenie zmlúv o prevode vlastníctva bytov na navrhovateľov.*

*Vo veci boli vykonané nasledovné úkony:*

*dňa 01. 06. 2001 - okresný súd vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k zmene žaloby,*

*dňa 11. 06. 2001 - žiadosť o vytýčenie termínu pojednávania,*

*dňa 09. 07. 2001 - OS BB zasielal urgenciu právnomu zástupcovi JUDr. K. na vyjadrenie*

*dňa 26. 07. 2001 - JUDr. K. podala vyjadrenie na OS BB*

*dňa 15. 10. 2001 - OS BB nariadil termín pojednávania na 07. 11. 2001*

*dňa 07. 11. 2001 - pojednávanie na OS BB*

*dňa 17. 12. 2001 - sťažnosť na prietáhy v konaní*

*dňa 18. 12. 2001 - OS BB zasielal výzvu na Daňový úrad I Banská Bystrica*

*dňa 04. 01. 2002 - Daňový úrad I Banská Bystrica odpovedal na výzvu súdu*

*dňa 23. 01. 2002 - OS BB bolo doručené upresnenie a doplnenie žaloby zo strany žalobcov*

*dňa 11. 03. 2002 - žiadosť o vytýčenie termínu pojednávania*

*dňa 13. 05. 2002 - žiadosť o vytýčenie termínu pojednávania*

*dňa 05. 06. 2002 - žiadosť o vytýčenie termínu pojednávania*

*dňa 18. 06. 2002 - žiadosť o vytýčenie termínu pojednávania*

*dňa 19. 07. 2002 - OS BB zisťoval stav konaní vedených žalovaným proti žalobcom o vypratanie sporných nehnuteľností*

*dňa 29. 07. 2002 - OS BB nariadil termín pojednávania na 28. 10. 2002*

dňa 28. 10. 2002 - pojednávanie na OS BB  
dňa 31. 10. 2002 - zaslanie písomného vyjadrenia zástupcu sťažovateľov vo veci  
dňa 14. 11. 2002 - OS BB urgoval práv. zástupcu žalovaného na predloženie dokladov  
dňa 12. 12. 2002 - právny zástupca žalovaného doložil doklady OS BB  
dňa 05. 12. 2002 - žiadosť zástupcu sťažovateľky o určenie termínu pojednávania  
dňa 03. 01. 2003 - zaslanie upresnenia žalobného petitu, návrh na pristúpenie ďalšieho účastníka  
dňa 06. 02. 2003 - žiadosť zástupcu sťažovateľov o určenie termínu pojednávania  
dňa 10. 02. 2003 - OS BB nariadil termín pojednávania na 02. 04. 2003  
dňa 02. 04. 2003 - pojednávanie spojené s vyhlásením rozsudku, č. k. 13 C 53/00-499  
dňa 03. 07. 2003 - písomné vyhotovenie rozsudkov a ich doručovanie účastníkom  
dňa 07. 08. 2003 - žalovaný podal na OS BB odvolanie proti rozhodnutiu  
dňa 08. 08. 2003 - OS BB vyzval navrhovateľov na vyjadrenie sa k odvolaniu žalovaného  
dňa 18. 08. 2003 - podané vyjadrenie k odvolaniu  
dňa 11. 09. 2003 - žalovaný požiadal OS BB o odpustenie zmeškanej lehoty  
dňa 13. 11. 2003 - žalovaný doplnil svoje podanie - odvolanie  
dňa 24. 11. 2003 - OS BB uznesením č. k. 13 C 53/00-601 zamietol žalovanému návrh na odpustenie zmeškanej lehoty  
dňa 19. 12. 2003 - žalovaný podal odvolanie voči uzneseniu č. k. 13 C 53/00-601  
dňa 16. 12. 2003 - žalovaný podal odvolanie proti rozsudku č. k. 13 C 53/00-499  
dňa 10. 02. 2004 - KS BB uznesením zrušil uznesenie OS BB 13 C 53/00-601  
dňa 23. 02. 2004 - OS BB nariadil termín výsluchu právneho zástupcu žalovaného  
dňa 24. 03. 2004 - OS BB uskutočnil výsluch JUDr. F.  
dňa 18. 06. 2004 - OS BB zasielal žiadosť na OS BA I. o výsluch poštovej doručovateľky  
dňa 03. 08. 2004 - OS BB zasielal žiadosť na OS BA I o vrátenie spisu  
dňa 29. 10. 2004 - OS BB poslal urgenciu na OS BA I o výsluch  
dňa 27. 05. 2005 - OS BB uznesením č. k. 13 C 53/00-704 zamietol návrh žalovaného na odpustenie zmeškanej lehoty  
dňa 15. 03. 2006 - pojednávanie na KS BB, vznesená námietka zaujatosti súdu

*dňa 18. 05. 2006 - žiadosť právnej zástupkyne sťažovateľov o vytýčenie termínu pojednávania vo veci*

*dňa 30. 05. 2006 - KS BB oznámil, že spis je predložený NS SR na rozhodnutie o námietke zaujatosti*

*dňa 06. 06. 2006 - Uznesenie NS SR č. k. 3 Nc 16/06*

*dňa 28. 06. 2006 - uznesenie KS BB č. k. 15 Co/33/06-841, ktorým bolo zrušené rozhodnutie OS BB č. k. 13 C 53/00-499*

*dňa 29. 06. 2006 - OS BA I pod spis. zn. 2 K 15/2006 vyhlásil konkurz na majetok žalovaného*

*dňa 22. 12. 2006 - návrh na OS BB na vydanie predbežného opatrenia zo strany navrhovateľov*

*dňa 07. 02. 2007 - OS BB oznámil navrhovateľom prerušenie konania z dôvodu vyhlásenia konkurzu*

*dňa 30. 04. 2007 - OS BB vyzval správcu konkurznej podstaty vo veci majetku podliehajúceho do konkurzu*

*dňa 30. 04. 2007 - OS BB vyzval správcu konkurznej podstaty vo veci majetku podliehajúceho do konkurzu*

*dňa 07. 05. 2007 - odpoveď správcu na výzvu súdu*

*dňa 19. 03. 2008 - OS BB urguje KS BB o vrátenie spisu*

*dňa 20. 05. 2008 - OS BB zasielal urgenciu II o vrátenie spisu*

*dňa 05. 06. 2008 - OS BB zasielal urgenciu III o vrátenie spisu*

*dňa 07. 04. 2009 - OS BB vyzýval OS BA I, či konkurzné konanie na žalovaného bolo ukončené*

*dňa 24. 07. 2009 - OS BB doručená sťažnosť na prietahy v konaní*

*dňa 07. 08. 2009 - odpoveď OS BB na sťažnosť.“*

Sťažovateľka zastáva názor, že postupom okresného súdu v namietanom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a preto žiada, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

*„1. Základné právo J. O. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v*

*primeranej lehote zaručené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 53/2000 porušené bolo.*

*2. Okresnému súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 53/2000 prikazuje vo veci konať bez zbytočných prieťahov.*

*3. J. O. priznáva finančné zadosťučinenie 2 000 EUR (slovom dvetisíc EUR), ktoré je Okresný súd Banská Bystrica povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

*4. J. O. priznáva trovy právneho zastúpenia 269,58 EUR (slovom dvestošesťdesiatdeväť EUR, päťdesiatosem centov), ktoré je Okresný súd Banská Bystrica povinný vyplatiť na účet advokátky JUDr. K. U. so sídlom B. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a prijal ju na ďalšie konanie uznesením č. k. IV. ÚS 422/2012-14 zo 16. augusta 2012. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu okresného súdu ústavný súd zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti. Právna zástupkyňa sťažovateľky a predseda okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nie je možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predseda okresného súdu sa k sťažnosti vyjadril v prípise č. Spr 4077/2012 z 20. júna 2012, v ktorom okrem iného uviedol:

„... Podľa vyjadrenia zákonného sudcu vo veci sp. zn. 13 C 53/2000 nedošlo k prietahom v konaní a súd vo veci konal plynule. Dĺžka konania je zapríčinená väčším počtom účastníkov, množstvom listinných dôkazov predložených v konaní a taktiež to, že účastníci konania niekoľkokrát menili žalobný petit. Odporca je od 29. 06. 2006 v konkurze, ktorý nie je doposiaľ právoplatne skončený. Od tohto dátumu je konanie v zmysle § 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. prerušené, pretože predmet sporu sa týkal majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, o čom svedčia aj konania vedené na Okresnom súde Bratislava, vo veciach o vylúčení vecí z konkurznej podstaty, ktoré taktiež nie sú právoplatne skončené. V žalovanej veci teda od 29. 06. 2006 neplynuli procesné lehoty a až do právoplatného skončenia konkurzného konania nie je možné v tejto veci pokračovať.

Zo spisového materiálu som zistil, že uvedené konanie č. 13 C/53/2000 je naďalej zo zákona prerušené v súlade s ust. § 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. z dôvodu konkurzného konania na odporcu J., spol. s r. o., so sídlom B. Okresný súd vykonáva včas všetky potrebné procesné úkony a sleduje, či konkurzné konanie ešte prebieha. Naposledy 09. 03. 2012 bola okresnému súdu doručená odpoveď Okresného súdu Bratislava I, že konkurzné konanie č. 1 K/15/2006 (správne má byť 2 K/15/2006, pozn.) úpadcu J., spol. s r. o. nie je ukončené, prebieha speňažovanie majetku a termín ukončenia konania súd nedokáže určiť.

Poukazujem na rozhodnutia Ústavného súdu SR pod spis. zn. III. ÚS 28/10-25, II. ÚS 145/2010-14, IV. ÚS 149/10-28 v tejto istej veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica, kde Ústavný súd SR pripustil, že túto sporovú vec možno z faktického hľadiska považovať za zložitejšiu. Taktiež zohľadnil, že žalobcovia viackrát zmenili žalobný petit, pričom súd sa musel s týmito procesnými úkonmi vysporiadať, čo malo objektívne vplyv na doterajšiu dĺžku konania...“

Právna zástupkyňa sťažovateľky po predchádzajúcej výzve ústavného súdu nevyužila možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniu predsedu okresného súdu.

Ústavný súd zistil, že v konaniach vedených pod sp. zn. IV. ÚS 411/09, sp. zn. III. ÚS 28/2010, sp. zn. IV. ÚS 149/2010 a sp. zn. II. ÚS 145/2010 už posudzoval postup okresného súdu v namietanom konaní na základe sťažností ďalších účastníkov konania,

pričom v označených konaniach vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj ich práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V označených konaniach ústavný súd zisťoval aj doterajší priebeh namietaného konania. Ústavný súd preto vo veci sťažovateľky vychádzal zo svojich zistení v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 145/2010, v ktorom ustálil doterajší priebeh namietaného konania takto:

«- žalobkyňa V. B. spolu s manželom a ďalšími žalobcami podala 17. marca 2000 okresnému súdu žalobu, ktorou sa domáhala uloženia povinnosti žalovanej uzavrieť zmluvu o prevode vlastníctva bytov a spoluvlastníckeho podielu na pozemku,

- okresný súd vyzval 21. marca 2000 žalovanú, aby sa vyjadrila k žalobe,

- okresný súd uznesením sp. zn. 13 C 53/00 z 30. júna 2000 vydal na návrh žalobcov predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanej previesť vlastnícke právo k bytovému domu, v ktorom sa nachádzajú sporné byty (okresný súd predmetné uznesenie opravil uznesením z 8. augusta 2000), spis bol po odvolaní žalovanej predložený krajskému súdu,

- krajský súd uznesením sp. zn. 16 Co 2173/00 z 29. septembra 2000 zmenil napadnuté uznesenie okresného súdu tak, že návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol,

- okresný súd 11. decembra 2000 nariadil termín pojednávania na 5. február 2001, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu úpravy petitu žalobcami,

- podaním doručeným okresnému súdu 22. februára 2001 žalobcovia zmenili žalobný petit a domáhali sa nahradenia prejavu vôle žalovaného (zatiaľ však bez doloženia konkrétneho znenia zmlúv, ktoré sa zaviazali doručiť súdu dodatočne),

...

- okresnému súdu bol 30. mája 2001 doručený návrh na pristúpenie ďalších účastníkov do konania na strane žalobcov a na zmenu petitu žaloby,

- okresný súd prípisom z 1. júna 2001 vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k zmene žaloby (výzvu zopakoval 9. júla 2001),

- okresný súd 15. októbra 2001 nariadil termín pojednávania na 7. november 2001, na ktorom pripustil pristúpenie do konania sťažovateľky a ďalších žalobcov (v 3. až 36. rade) a pojednávanie odročil na neurčito z dôvodu doplnenia dokazovania,

- žalobcovia 23. januára 2002 doručili okresnému súdu upresnenie a doplnenie žaloby,

- okresný súd pokynom z 19. júna 2002 zisťoval stav konaní vedených žalovanou proti žalobcom o vypratanie sporných bytov,
- okresný súd 29. júla 2002 nariadil termín pojednávania na 28. október 2002, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu nutnosti doplnenia dokazovania,
- žalobcovia podaním doručeným okresnému súdu 28. októbra 2002 upresnili petit žaloby,
- okresný súd 10. februára 2003 nariadil termín pojednávania na 2. apríl 2003, na ktorom pripustil zmenu žaloby a po skončení dokazovania vyhlásil rozsudok, ktorým žalobe vyhovel, pričom na základe fikcie doručenia právnomu zástupcovi žalovanej považoval rozsudok za právoplatný od 29. júla 2003,
- žalovaná podala proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 13 C 53/00 z 2. apríla 2003 odvolanie z 5. augusta 2003, pričom právny zástupca žalovanej podaním doručeným okresnému súdu 6. septembra 2003 požiadal o odpustenie zmeškania odvolacej lehoty tvrdiac, že v čase doručovania rozsudku okresného súdu bol na dovolenke v Taliansku, a preto nebolo možné aplikovať fikciu doručenia v zmysle § 47 ods. 2 poslednej vety Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“),
- okresný súd uznesením č. k. 13 C 53/00-601 z 24. novembra 2003 zamietol návrh žalovanej na odpustenie zmeškania lehoty,
- na základe dožiadania krajského súdu (v súvislosti so sťažnosťou žalovanej pre nezákonný postup pri správoplatnení rozsudku sp. zn. 13 C 53/00 z 2. apríla 2003) okresný súd predložil 25. novembra 2003 spis krajskému súdu,
- krajský súd vrátil spis okresnému súdu 2. decembra 2003 spolu so svojou odpoveďou na sťažnosť žalovanej, v ktorej je okrem iného uvedené, že „Vec bude predložená krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní odporcu, proti rozsudku z 2. 4. 2003, ktorý posúdi, či odvolanie bolo podané včas...“ (spis bol opätovne predložený krajskému súdu 16. decembra 2003),
- krajský súd uznesením sp. zn. 17 Co 391/03 z 28. januára 2004 zrušil uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu žalovanej na odpustenie zmeškania lehoty a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (spis bol okresnému súdu vrátený 10. februára 2004),

- okresný súd 23. februára 2004 nariadil termín výsluchu právneho zástupcu žalovanej v súvislosti s okolnosťami doručovania rozsudku na 27. február 2004, ktorý sa po zmene termínu uskutočnil 24. marca 2004,

- okresný súd dožiadaním z 18. júna 2004 požiadal Okresný súd Bratislava I o vykonanie výsluchu doručovateľky, ktorý urgoval 3. augusta 2004 a 29. októbra 2004,

- Okresný súd Bratislava I zaslal okresnému súdu 2. novembra 2004 zápisnice o výsluchu doručovateľky,

- uznesením okresného súdu č. k. 13 C 53/00-704 z 27. mája 2005 bol zamietnutý návrh žalovanej na odpustenie zmeškania lehoty, keďže k zmeškaniu lehoty na podanie odvolania podľa jeho záverov v skutočnosti nedošlo,

- jedna zo žalobkýň 29. júna 2005 podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 13 C 53/00-704 z 27. mája 2005,

- spis bol 1. augusta 2005 predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní, ktorý uznesením sp. zn. 17 Co 251/05 zo 17. augusta 2005 odvolanie žalobkyne odmietol a spis vrátil okresnému súdu 23. augusta 2005,

- na základe odvolania žalovanej proti rozsudku sp. zn. 13 C 53/00 z 2. apríla 2003 bol spis 13. októbra 2005 predložený krajskému súdu, ktorý ho 25. novembra 2005 vrátil ako predčasne predložený z dôvodu, že okresný súd nesprávne vyrubil súdny poplatok za odvolanie, krajský súd zároveň okresnému súdu vytkol, že dosiaľ nerozhodol o späťvzati žaloby žalobcami v 1. a 2. rade, a uložil mu zabezpečiť úmrtný list žalobcu G. B.,

- uznesením č. k. 13 C 53/00-773 z 23. decembra 2006 okresný súd zastavil konanie vo vzťahu k žalobcom v 1. a 2. rade a spis 3. februára 2006 opätovne predložil krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovanej proti rozsudku okresného súdu,

- žalovaná 14. marca 2006 vzniesla námietku zaujatosti všetkých sudcov krajského súdu, preto krajský súd pojednávanie konané 15. marca 2006 odročil na neurčito a 1. júna 2006 predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o námietke zaujatosti,

- najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Nc 16/2006 zo 6. júna 2006 rozhodol, že členovia odvolacieho senátu krajského súdu nie sú vylúčení,

- krajský súd uznesením č. k. 15 Co 33/06-841 z 28. júna 2006 zrušil rozsudok okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie, pričom zároveň rozhodol o pripustení späťvzatia žaloby žalobkyňou v 7. rade a žalobkyňou v 24. rade a v tejto časti konanie zastavil (spis bol vrátený okresnému súdu 9. augusta 2006),

- uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2 K 15/2006 z 29. júna 2006 bol vyhlásený konkurz na majetok žalovanej, pričom túto skutočnosť oznámila okresnému súdu aj žalovaná podaním z 12. júla 2006 a žiadala konanie prerušiť,

- okresný súd výzvou z 20. novembra 2006 požiadal správcu konkurznej podstaty žalovanej o vyjadrenie, či podáva návrh na pokračovanie v namietanom konaní v zmysle § 47 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) (negatívna odpoveď bola doručená 29. novembra 2006),

- okresný súd prípisom zo 4. decembra 2006 oznámil účastníkom, že konanie vedené pod sp. zn. 13 C 53/00 je prerušené podľa § 41 ods. 1 zákona o konkurze,

- žalobcovia 22. decembra 2006 podali v novom konaní návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhali, aby žalovanej a správcovi konkurznej podstaty bolo zakázané nakladať s majetkom žalovanej (vec bola vedená pod sp. zn. 15 C 222/2006 a 2. januára 2007 spojená so skôr začatou vecou vedenou pod sp. zn. 13 C 53/00),

- okresný súd 30. apríla 2007 vyzval správcu konkurznej podstaty žalovanej, aby oznámil, či sporný bytový dom je vedený ako majetok podliehajúci konkurzu a tvorí konkurznú podstatu úpadcu, ktorý v odpovedi z 3. mája 2007 uviedol, že bytový dom nie je vedený ako majetok podliehajúci konkurzu, ale niektoré byty spolu s podielom na pozemku sú súčasťou konkurznej podstaty úpadcu,

- okresný súd výzvou zo 7. apríla 2009 a následne 13. júla 2009 adresovanou Okresnému súdu Bratislava I zisťoval, či konkurzné konanie vedené pod sp. zn. 2 K 15/06 je právoplatne skončené,

- podľa oznámenia Okresného súdu Bratislava I z 30. júla 2009 konkurzné konanie stále nie je skončené.»

Z vyjadrenia predsedu okresného súdu, ako aj zo súdneho spisu ústavný súd zistil, že ani v čase doručenia sťažnosti sťažovateľky predmetné konkurzné konanie nie je

právoplatne skončené, v súčasnosti prebieha speňažovanie majetku, pričom termín jeho ukončenia konania nemožno určiť. Zo zistení ústavného súdu zároveň vyplýva, že konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 13 C 53/2000 bolo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu aj naďalej prerušené podľa § 41 ods. 1 zákona o konkurze.

## II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 53/2000.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným

spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Podľa § 119 ods. 1 OSP sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktoré ústavný súd zohľadňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatoval, že konanie, ktorého predmetom je (po úpravách petitu) rozhodovanie o návrhu žalobcov (vrátane sťažovateľky) na nahradenie prejavu vôle žalovanej na uzavretie zmluvy o prevode vlastníctva bytov, nemožno

z právneho hľadiska považovať za zložité. Na základe analýzy doterajšieho priebehu konania aj vzhľadom na počet žalobcov (37) ústavný súd pripustil, že vec možno z faktického hľadiska považovať za zložitejšiu, a preto túto skutočnosť zohľadňoval pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľky.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka v doterajšom priebehu konania poskytovala okresnému súdu potrebnú súčinnosť, a preto nemožno pripísať na jej ťarchu negatívny podiel na tom, že namietané konanie nebolo dosiaľ právoplatne skončené. Na druhej strane ústavný súd vzal do úvahy, že žalobcovia v doterajšom priebehu konania viackrát zmenili žalobný petit, pričom okresný súd sa musel s týmito procesnými úkonmi vysporiadať, čo malo objektívne vplyv na doterajšiu dĺžku namietaného konania. Ústavný súd preto túto skutočnosť zohľadnil pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia.

3. Napokon ústavný súd posudzoval postup okresného súdu v doterajšom priebehu konania. Pri hodnotení tohto kritéria vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej zbytočné prieskumy v konaní, a teda porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd na základe skutočností obsiahnutých v spise konštatoval, že postup okresného súdu v namietanom konaní nevykazoval dlhšie obdobia nečinnosti, t. j. jeho postup bol v zásade plynulý. Na druhej strane ústavný súd konštatoval, že doterajší priebeh namietaného konania sa vyznačoval nesústredenou činnosťou okresného súdu, ktorá mala nezanedbateľný vplyv na jeho doterajšiu neprimeranú dĺžku. Tento záver ústavného súdu sa týka jednak nesprávneho posúdenia zmeškania lehoty na podanie odvolania žalovanou proti rozsudku z 2. apríla 2003, nesprávneho postupu pri vyrubení poplatku za odvolanie žalovanej proti rozsudku z 2. apríla 2003 a najmä ďalších dôvodov, pre ktoré krajský súd uznesením č. k. 15 Co 33/06-841 z 28. júna 2006 zrušil

rozsudok okresného súdu z 2. apríla 2003. Krajský súd v odôvodnení označeného uznesenia totiž okresnému súdu najmä vytkol, že sa v napadnutom rozsudku nezaoberal „otázkou aktívnej legitímácie navrhovateľov“, pričom „Pre nedostatok dôvodov v tomto smere je preto rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľný“, a tiež to, že „... neodôvodnil, prečo pri kúpnej cene za byty a pozemky vychádzal len z kúpnej ceny za bytový dom a nie aj z kúpnej ceny za pozemky sčasti prevádzanej na navrhovateľov. Okresný súd neodôvodnil ani to prečo do obstarávacej ceny nezhrnul náklady súvisiace s obstaraním majetku, ako žiadal odporca. V tomto smere je rozsudok okresného súdu pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľný.

... Účastníci v doterajšom priebehu konania predkladali viaceré návrhov zmlúv o prevode vlastníctva bytov, pričom išlo tak o návrhy navrhovateľov, ako aj o návrhy v znení navrhovanom odporcom. Vzhľadom na to i vzhľadom na veľký počet účastníkov konania stalo sa neprehľadným, kto z účastníkov to – ktoré navrhované znenie zmluvy predkladá a z akých skutočností pritom vychádzal. Keďže zo spisového materiálu predloženého krajskému súdu nebolo zrejmé, ktoré znenie zmlúv tvorí súčasť napadnutého rozsudku, okresný súd v ďalšom konaní aj tento nedostatok odstráni.

... Odporca dôvodne v odvolaní namieta formuláciu výroku napadnutého rozsudku, pokiaľ okresný súd pri tých účastníkoch, ktorí sú manželmi a vzniklo im právo spoločného nájmu k bytu, nahrádza vyhlásenie vôle odporcu u každého z manželov osobitne bez ohľadu na to, že u nich existuje právo spoločného nájmu bytu. Aj uvedený nedostatok okresný súd v ďalšom konaní odstráni.“.

V období po prerušení konania v zmysle § 47 ods. 1 zákona o konkurze na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I č. k. 2 K 15/2006-76 z 29. júna 2006 nemohlo podľa názoru ústavného súdu dôjsť k zbytočným priet'ahom v konaní, keďže konanie bolo podľa jeho názoru prerušené v súlade so zákonom, pričom okresný súd v tejto súvislosti vykonal včas všetky potrebné procesné úkony a sleduje, či uvedené konkurzné konanie ešte prebieha. Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej prerušenie konania, ku ktorému došlo v súlade so zákonom, predstavuje zákonnú prekážku v konaní, a preto nečinnosť všeobecného súdu z dôvodu existencie zákonnej

prekážky v konaní neposudzuje ako zbytočné priet'ahy v konaní (m. m. II. ÚS 3/03, I. ÚS 65/03, I. ÚS 214/06, IV. ÚS 328/09 atď.).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že neefektívnou činnosťou okresného súdu v namietanom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

### III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal.

Sťažovateľka tiež žiadala, aby ústavný súd okresnému súdu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 53/2000 v ďalšom období konal bez zbytočných priet'ahov. Keďže ústavný súd v náleze č. k. IV. ÚS 411/09-19 z 22. januára 2010 takýto príkaz okresnému súdu už uložil, nebolo potrebné deklarovať ho opätovne, a preto v tejto časti sťažnosti sťažovateľky nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťúčinenia.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol o tom, že bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťúčinenia. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého cieľom primeraného finančného zadosťúčinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva

v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľka v sťažnosti žiadala, aby jej bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € s poukazom na to, že *„právna neistota, v ktorej sa dlhodobo nachádzajú, im spôsobila nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu, spočívajúcu v neistote ohľadne vlastníckych práv k bytu, ktorý užívala od roku 1995 a do dnešného dňa z dôvodu nekonania súdu jej vlastníctvo nebolo priznané“*.

Pri určení sumy primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc doterajšiu dĺžku namietaného konania, dôvody, pre ktoré v ňom došlo k zbytočným priesťahom, faktickú zložitosť veci, ako aj správanie sťažovateľky ako účastníčky konania a ďalšie okolnosti predmetného konania ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 500 € sťažovateľke primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 2 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľke, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátkou. Za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2012 patrí podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) odmena 127,16 €, čo spolu s režijným paušálom (7,63 €) predstavuje odmenu za jeden úkon 134,79 €. Ústavný súd priznal úhradu trov konania za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci, písomné vyhotovenie sťažnosti ) v celkovej sume 269,58 € (2 x 134,79 €) a uložil okresnému súdu povinnosť uhradiť trovy konania na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (bod 3 tohto nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2012